

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 28-1/19-007163
Otsuse kuupäev 30.detsember 2019
Komisjoni koosseis Kristina Jerjomina, Aase Sammelselg, Sven Lehis
Tarbija
Kaupleja Tartu Linnavalitsus, registrikood 75006546
Tarbija nõue Hilinemistasu tagastamine
Asja läbivaatamise aeg 18.detsember 2019
Istungil osalenud isikud Poolte osavõtuta

Resolutsioon

Komisjon otsustas:

- jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohusse.

Asjaolud ja tarbija nõue

Pooled sõlmisid 18.juulil 2019 lepingu, millega kaupleja võttis enesele kohustuse võimaldada tarbijal kasutada Tartu rattaringlusteenuse vahendusel Tartu linnale kuuluvat jalgratast ja tarbija võttis enesele kohustuse tasuta teenuse eest kaupleja hinnakirja alusel. Tarbija valis teenuste pakettidest päevapileti, kuid kasutas ratast rohkem kui 5 tunni kestel. Tarbija kasutas ratast rohkem kui 5 tunni kestel. Kaupleja korraldusel debiteeriti tarbija maksekontot päevapileti maksumuse ulatuses ja täiendavalt hilinemistasu (80,00) ulatuses.

Tarbija leiab, et enne teenuse kasutamist ei antud talle piisavalt selget teavet päevapileti ostmisega kaasnevate võimaluste kohta. Tarbija järeldas päevapileti nimetusest, et tal on õigus ratast kasutada 24 tunni kestel; seda aega ta ei ületanud. Tarbija nõuab hilinemistasu tagastamist.

Kaupleja vastuväited

Kaupleja on seisukohal, et tarbija nõue ei ole põhjendatud. Kaupleja hinnangul on päevapileti tähendus selgelt ja arusaadavalt selgitatud kasutustingimustes, kasutatavas infosüsteemis ja infotulpadel. Hilinemistasu debiteeritakse kasutaja maksekontolt alles pärast seda, kui on jalgratta kasutamise algus- ja lõppaeg ning hilinemistasu põhjendatus kontrollitud.

Komisjoni põhjendused

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Komisjonile esitatud tõenditest saab järeldada, et poolte õigussuhe põhineb üürilepingul.

VÕS § 271 järgi kohustub üürileandja üürilepinguga andma üürnikule kasutamiseks asja ja üürnik kohustub maksma üürileandjale selle eest üüri (kasutustasu).

Kaupleja kasutab teenuse osutamisel rattaringluse kasutustingimusi, mis on tüüptingimusteks VÕS § 35 tähenduses; arvestades rattaringluse olemust on tüüptingimused raamlepinguks igakordse sõidu alustamisega sõlmitavatele üürilepingutele.

Kaupleja tüüptingimuste 2. osa järgi tuleb rattaringluse kasutamiseks luua kasutajakonto veebilehel ratas.tartu.ee. Igakordse üürilepingu sõlmimine ja kasutustasu maksmine toimub kasutajakonto kaudu; seega on tegemist sidevahendi abil sõlmitava lepinguga (VÕS § 52 jj). Konto loomisel

nõustub kasutaja tüüptingimustega.

Pooled vaidlevad selles, kas kaupleja selgitas tarbijale enne lepingu sõlmimist ratta igakordseks kasutamiseks antud tähtaja piiratust (kuni 5 tundi) ja hinna kujundamisega seonduvat või mitte.

VÕS § 54 järgi tuleb tarbijale lepingu sõlmimisele eelnevalt anda selgel ja arusaadaval viisil seaduses nõutav teave, sh lepingu eseme põhiomadused, lepingu eseme koguhind koos maksudega või hinna arvutamise viis ning kõik võimalikult lisanduvad kulud, mida tuleb kanda tarbijal, kestvuslepingu puhul ka lepingu tähtaeg.

Tarbija heidab kauplejale ette, et talle ei selgitatud arusaadavalt päevapileti ostmise õiguslikku tähendust. Tarbija väidab, et päevapileti ostmisega omandas ta õiguse kasutada ratas 24 tunni kestel. Kaupleja on seisukohal, et kasutajatingimustes on selgelt väljendatud, et igakordse kasutusõiguse kestus sõltumata pileti valikust on maksimaalselt 5 tundi.

Komisjon leiab, et tarbija etteheited kauplejale ei ole põhjendatud. Nagu eelnevalt märgitud on igakordse kasutuslepingu sõlmimiseks vajalik kasutajakonto olemasolu. Kasutajakonto loomisel selgitab kaupleja tüüptingimuste kasutamist ja loob tarbijale võimaluse rattaringluse kasutustingimustega tutvumiseks. Konto loomise käigus kinnitab tarbija, et on tüüptingimustega tutvunud. Seega tuleb eeldada, et tarbija on tüüptingimuste kasutamisest ja nende sisust teadlik.

Tüüptingimuste 3. osas on selgitatud jalgratta kasutamise tasu kujunemist. Tüüptingimuste p 3.1 järgi koosneb põhitasu kahest komponendist, so 1) perioodipileti maksumusest ja 2) ühe sõidu eest makstavast kasutustasust. Perioodipilet on vajalik soetada juhul, kui kasutajal puudub Tartu linna bussi perioodipilet. Tarbija soetas päevapileti, millega maksis osa kasutustasust ja omandas õiguse kogu valitud perioodi kestel sõlmida jalgratta kasutamiseks lepinguid.

Tüüptingimuste 5. osas on selgitatud jalgratta kasutamise korda. Jalgratast on lubatud kasutada kuni viis tundi järjest (p 5.1). Igakordse kasutusperioodi kestust arvestatakse tunni täpsusega; arvesse läheb iga alustatud tund. Kasutaja võib pärast jalgratta tagastamist sama või uue jalgratta dokist lahti võtta, sel juhul algab uus kasutusperiood (p 5.5.). Perioodipiletile lisanduva kasutustasuga seonduv on reguleeritud p-des 3.2 – 3.6. Kasutusperioodi ületamise korral rakendatava hilinemistasu kohaldamise tingimused sisalduvad p-des 3.5, 3.7 ja 5.24.

VÕS § 334 järgi peab üürnik üüritud asja kokkulepitud aja tagastama; § 335 järgi on üürielandjal õigus nõuda üürnikult asja tagastamisega viivitamise korral lepingus kokkulepitud tasu. Vaidlust üüritud jalgratta tagastamisega viivitamise üle ei ole.

Eelnevat kokku võttes on komisjon seisukohal, et kaupleja tüüptingimustes on päevapileti ja kasutusperioodiga, samuti hilinemistasu rakendamisega seonduvat piisavalt ja arusaadavalt selgitatud. Tavalise tähelepanelikkuse juures on arusaadav, et igakordse kasutusperioodi kestus ei ole samatähenduslik perioodipileti tähtajaga. Sõltumata perioodipileti valikust on lubatav kasutuskorra kestus kuni 5 tundi. Kuivõrd tarbija tagastas üüritud jalgratta hilinemisega, oli kauplejal õigus kohaldada lepingus ettenähtud hilinemistasu. Tarbija nõue hilinemistasu tagastamises ei ole põhjendatud ja tuleb jätta rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristina Jerjomina

Aase Sammelseg

Sven Lehis